

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Dissertatio Inavgvralis Medica Sistens Paradoxa Medica
Secvli XVIII. Paene Affecti**

Langenbeck, Conrad Johann Martin

Ienae, 1798

VD18 12442488

II. Vis Vitae.

urn:nbn:de:gbv:45:1-8175

midum, quod ventriculos cerebri alluit, pro animi domicilio haberi.

II. VIS VITAE.

Hominem vivere colligimus ex variis animi corporisque motibus, vim vitalem partibus corporis insitam inesse hinc coniectamus, quod irritamentis externis ac internis afficiantur et in motus cieantur, quiescere, sicubi absint stimuli, imminui et prorsum tolli, si aptitudo recipiendi stimuli vel paullum infracta, vel prorsum sublata est. *Vitam* ergo quaerimus in *solidis* repositam, etsi non desint auctores magni nominis, ALBINUS *), PLATNERUS **), METZGERUS ***), VAN MAANEN ****), BRANDISIVS †), SOEMMERRING ††), OSIANDER †††) cet. qui *fluidis* eam vim vnice adscribant. Habent singuli sua argumenta, quibus opinionem nouam confirmare ac stabilire audeant, ego vero, quae vis vitalis in aqua ceterisque

B 2

fluidis

*) De Natura. Hom. §. 51.

**) Quaest. physiol. L. II. p. 179.

***) Exercit. anat. p. 147.

****) Diff. de Abforpt. solidor. L. B. 1794.

†) Von der Lebenskraft S. 16.

††) L. cit.

†††) Neueste Denkwürd. B. I.

fluidis inesse possit, mihi animo fingere non possum. Vis enim vitalis requirit insitam quandam agendi potentiam, quae, admoto stimulo, possit, ut ignis ex silice, euocari et in actum peruenire, fluidum vero quodcumque per se sine solidis nec mobile, nec agile esse solet, pendet ergo ab incitamento extra posito et applicato, ideoque mihi habere videtur, si quid largiendum affirmantibus sit, vim passivam, ut recentiores medici, morbos actiuos et passiuos statuentes, nominant, etsi quae vera notio verbo subiecta sit, equidem non satis video. Mihi enim pati et agere videntur esse opposita.

Neque vero de hoc solo disceptatur, sed etiam de natura et sede vis vitalis propria. Si vita hominum est vnica, videtur etiam vis illa, vnde vita pendet atque dimanat, vna putanda esse. Jam vero alii adsumunt plures virtutis vitalis formas, *contractilitatem, irritabilitatem et sensibilitatem*, eamque ita distribuunt, ut cuique visceri, quatenus actum ostendit, vitam propriam et stimulos proprios sine specificos attribuunt, quasque in infinitum multiplicent. Sed neruis sensum inesse negant viri clarissimi, REIL et RÖSCHLAVB *), animoque soli adscribunt, ambigua ergo reddunt placita physiologica et pathologica, huic functioni, tanquam fundamento, superstructa. Cadit ergo

*) Untersucht. über Pathogenie P. I. p. 219.

et ipsa irritabilitas specifica, id est, vita organi propria. Alii solam irritabilitatem, alii solam sensibilitatem *), alii demum utramque **) vim locum habere posse contendunt, BRUNO ***) in incitabilitate ponit vitae omnis fontem et scaturiginem, ait iterum cl. NOSE ****) vim vitalem esse unam, uniuersalem, necessariam, sed incognitam. Quaeritur ergo et disputatur acerrimo animorum motu de vi vitali eiusque natura, neque sciunt opinionum auctores et coniecturarum artifices, quaenam illa sit, et quo in loco habenda, virtus, aptitudo, an qualitas dicenda videatur. Denique errasse omnes scribit cl. RÖSCHLAVB, vitale principium nihil esse, nisi quandam organicae materiae facultatem impressiones externas assumendi et reddendi, vim vero dicendam esse minime, vitam ipsam sine stimulis externis esse et consistere nullo modo posse. Quid ergo vita sit, nesciunt omnes, et tamen, quasi recte scirent, decernunt, ut iudices in tribunali sedentes, in fontes vitae paullo ambitiosius inquirunt, visis externis freti, falli nescii, at vero fontes, e quibus hauriunt, certi et satis limpidi sint, an turbidi, non inquirunt. Deliris ergo et suauiter blaterantibus similes mihi esse

*) Schüller Vertheid. d. Sätze über Sensibil. als Lebensprincip. Frankf. 1793.

**) Metzger über Irritabil. u. Sensibil. als Lebensprincip. Königsb. 1794.

***) Elem. Med. P. I. c. 2. §. 14. p. 3. ed. Mediol.

****) Vid. Schüller's Lib. cit. p. 47.

esse videntur, cum qui audacter affirmant, tum qui praefracte negant. Nusquam est, quod studiosissime quaerunt vel ostentant, hinc contortulae conclusiunculae, quae in utraque parte legimus propositas, recte dixeris docta deliramenta, intra quae veritas vix et ne vix quidem consistere possit. Etiam BRUNO scribit vitam a solis externis stimulis proficisci. Audio, sed scire cupio, unde motus cordis perpetuus sit, quomodo vita perpetuare possit in syncopiacis, quibus nullum incitamentum extrinsecus allatum est.

III. VIRES NATURAE MEDICATRICES,

Legitur apud vetustissimum auctorem, HIPPOCRATEM, decretum per secula longe clarissimum, *natura est medica, hinc posteriori aetate superaddita est alia lex, medicus naturae minister, non dominus.* Videbatur ea naturae vis atque potestas, qua morbos et acutos, et longos, vel sine medicis, vel cum peruersa medicina, sponte ac tuto curat, adeo firma, immutabilis et inconcussa esse, ut medici Hippocratici sine ea nulli esse vellent, et prudenter applicando ista praecepta vires corporis commode dirigerent, nimias i. e. incitatas minuerent, depressas i. e. debilitatas erigerent, vacillantes sustentarent, eaque via morbos ad
bonum